ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1951

Vyhlásené: 17.02.1951 Časová verzia predpisu účinná od: 01.03.1951 do: 31.10.1951

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

11

Vládne nariadenie

zo dňa 13. februára 1951,

ktorým sa vykonáva zákon o premávke na verejných cestách.

Vláda Československej republiky nariaďuje podľa §§ 20 a 24 zákona č. 56/1950 Sb., o premávke na verejných cestách (ďalej len „zákon“):

PRVÁ ČASŤ.
Užívanie verejnej cesty.

HLAVA I.
Pravidlá cestnej premávky.

Diel 1.
Všeobecné ustanovenia o užívaní verejnej cesty.

§ 1.
Základné pravidlo.

Každý musí pri užívaní verejnej cesty dbať na to, aby neohrožoval bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky. Musí taktiež dbať na to, aby neohrožoval bezpečnosť osôb a nepoškodzoval majetok, najmä aj verejnú cestu, a aby nerušil na nej poriadok.

§ 2.
Všeobecné užívanie verejnej cesty.

Každý smie užívať verejnú cestu obvyklým spôsobom na účely, na ktoré je určená. Kto by však pre svoj vek alebo pre svoju telesnú alebo duševnú chybu mohol užívaním verejnej cesty ohroziť bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky či bezpečnosť osôb alebo majetku alebo porušiť poriadok na verejnej ceste, smie verejnú cestu užívať, len ak je vhodným opatrením postarané o to, aby sa takému ohrozeniu zabránilo.

§ 3.
Prekážky cestnej premávky.

(1) Každý je povinný postarať sa podľa svojich možností o to, aby prekážka cestnej premávky, ktorú spôsobil, bola čo najskôr odstránená; ak však ide o prekážku, ktorá vznikla v súvislosti s nehodou v cestnej premávke, nesmú sa urobiť opatrenia, ktoré by boly na ujmu riadnemu úradnému vyšetreniu nehody. Podľa potreby urobí opatrenia potrebné na odstránenie závadného stavu miestny národný výbor.

(2) Ak nie je možné prekážku cestnej premávky bezodkladne odstrániť, musí ten, kto ju spôsobil, urobiť opatrenie, aby ju mohli ostatní užívatelia verejnej cesty včas spozorovať.

§ 4.
Nehody v cestnej premávke.

(1) Ak došlo v cestnej premávke k nehode, je každý, kto mal na nej účasť, povinný postarať sa podľa svojich možností o to, aby následky nehody boly obmedzené na najmenšiu mieru.

(2) Všetci, ktorí mali na nehode účasť, sú povinní si navzájom na požiadanie preukázať svoju totožnosť; povinnosť preukázať svoju totožnosť má tiež každý, kto odovzdáva osobu poranenú pri nehode v cestnej premávke na ďalšiu opateru (pri prevoze, v nemocnici a pod.).

(3) Ak bola pri nehode spôsobená škoda na verejnej ceste alebo na inom verejnom zariadení, je každý, kto škodu spôsobil, povinný oznámiť to bez odkladu najbližšiemu miestnemu národnému výboru alebo orgánu národnej bezpečnosti.

Osobitné užívanie verejnej cesty.

§ 5.
Povolenie na osobitné užívanie verejnej cesty je najmä potrebné:

a) na usporiadanie pretekov, súťaží a podobných podnikov na verejnej ceste,

b) na dopravu zvlášte ťažkých alebo rozmerných predmetov,

c) na umiestenie zariadenia alebo veci na verejnej ceste, ak sa tým prekročia medze jej všeobecného užívania,

d) na usporiadanie podnikov a umiestenie zariadenia (veci) v priamom okolí verejnej cesty, ak by ich prevádzkou alebo umiestením, poprípade prevádzkovým ruchom nimi vyvolaným, mohla byť ohrozená bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky.

§ 6.

(1) Povolenie na osobitné užívanie verejnej cesty môže sa odvolať alebo viazať, hoc i dodatočne, podmienkami alebo obmedzeniami.

(2) O povolení na osobitné užívanie verejnej cesty v prípadoch uvedených v § 5 písm. c) a d) rozhoduje okresný národný výbor; miesto neho rozhoduje miestny národný výbor, ak ide o osobitné užívanie inej cesty než I. až III. triedy.

§ 7.
Zachovanie riadneho stavu verejnej cesty.

Každý je povinný zachovávať opatrnosť a pozornosť potrebnú na zachovanie riadneho stavu verejnej cesty; verejná cesta nesmie byť najmä poškodzovaná alebo znečisťovaná.

Diel 2.
Ustanovenia o ceste vozidlami.

Vedenie vozidiel.

§ 8.

(1) Na verejnej ceste musí každé vozidlo alebo súpravu vozidiel viesť osoba, ktorá je na to spôsobilá a je oboznámená s predpismi o premávke na verejných cestách.

(2) Ak nemôže vozidlo (súpravu vozidiel) bezpečne ovládať jeden vodič, treba pribrať potrebný počet ďalších vodičov.

§ 9.

Za cesty je vodič zodpovedný za riadny stav vozidla i za dodržanie všetkých predpisov o cestnej premávke. Najmä musí dbať na to, aby vozidlo stále ovládal, a musí včas urobiť všetky opatrenia, aby premávkou svojho vozidla neohrožoval bezpečnosť ostatných užívateľov verejnej cesty.

§ 10.
Povinnosti držiteľa vozidla.

Držiteľ vozidla je povinný dbať na to, aby vozidlo bolo na verejnej ceste vedené iba osobami na to spôsobilými a aby nebolo dané do premávky na verejnej ceste, ak nevyhovuje buď samo alebo jeho náklad predpisom o cestnej premávke. To platí aj o držiteľovi zvieraťa, ktoré sa užíva v cestnej premávke.

§ 11.
Smer cesty.

(1) Na verejných cestách sa chodí vozidlami vpravo. Pomaly idúce vozidlá a na neprehľadných miestach všetky vozidlá musia ísť tesne pri pravom okraji vozovky.

(2) Ľavá polovica vozovky sa smie užívať len na predbiehanie alebo ak to vyžadujú osobitné okolnosti.

§ 12.
Vyhýbanie a predbiehanie.

(1) Vyhýba sa vpravo. Ak nepripúšťa nedostatočná vzdialenosť medzi koľajami a okrajom vozovky vyhnutie vpravo, treba sa vyhnúť koľajovému vozidlu vľavo.

(2) Predbieha sa vľavo. Koľajové vozidlá sa predbiehajú vpravo; ak to nepripúšťa nedostatočná vzdialenosť medzi koľajami a okrajom vozovky, možno idúce koľajové vozidlo predísť vľavo. Na jednosmerných cestách možno koľajové vozidlá predbiehať vľavo i vpravo.

§ 13.
Odbočovanie.

Pri odbočovaní musí vodič vozidla zachovávať zvýšenú opatrnosť a mať ohľad na chodcov i na ostatnú cestnú premávku a nesmie rušiť premávku v protismere ani premávku vozidiel koľajových.

Prednosť v ceste.

§ 14.

(1) Na križovatkách sú vodičia vozidiel idúcich po vedľajšej ceste povinní dať prednosť v ceste vozidlám idúcim po hlavnej ceste.

(2) Na križovatkách verejných ciest rovnakého poradia sú vodičia vozidiel povinní dať prednosť v ceste vozidlám prichádzajúcim zprava. Prednosť motorových a koľajových vozidiel v ceste bude upravená vyhláškou podľa § 35.

(3) Tieto ustanovenia sa nevzťahujú na križovatky s dirigovanou premávkou.

§ 15.

Ak dávajú vozidlá ozbrojených sborov alebo vozidlá služby záchrannej a požiarnej osobitné výstražné znamenia, treba im hneď, len čo sa blížia, uvoľniť cestu. Ak ide o vozidlo požiarnej služby, sú vodičia všetkých ostatných vozidiel povinní zajsť vpravo a prechodne zastaviť.

§ 16.
Zastavovanie a státie vozidiel.

Na verejnej ceste možno bez naliehavého dôvodu zastaviť alebo stáť s vozidlami len na miestach, kde to neprekáža cestnej premávke alebo neohrožuje jej bezpečnosť.

§ 17.
Opustenie vozidla.

Vozidlá smú zostať na verejnej ceste bez dozoru, len ak bolo všetko zariadené tak, aby nebola ohrozená bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky, bezpečnosť osôb alebo majetku ani poriadok na verejnej ceste.

§ 18.
Rýchlosť za cesty.

Rýchlosť za cesty treba prispôsobiť okolnostiam, najmä premávkovému ruchu, viditeľnosti, stavu a povahe verejnej cesty a stavu vozidla. Pritom musí vodič rýchlosť svojho vozidla stále ovládať a musí včas spomaliť poprípade zastaviť, vždy, keď to okolnosti vyžadujú.

§ 19.
Znamenia pre zastavenie a pre zmenu smeru cesty. Výstražné znamenia.

(1) Úmysel zastaviť vozidlo alebo zmeniť smer jeho cesty treba dať ostatným účastníkom cestnej premávky včas a zreteľne najavo. Toto ustanovenie sa netýka premávky koľajových vozidiel, pokiaľ nebude vyhláškou podľa § 35 ustanovené inak.

(2) Výstražné znamenia možno dávať, len pokiaľ je to potrebné pre bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky.

§ 20.
Náklad a jeho úprava.

Váha nákladu nesmie presahovať nosnosť vozidla. Náklad musí byť riadne umiestený a upevnený tak, aby nebola ohrožovaná premávková bezpečnosť vozidla ani bezpečnosť, plynulosť alebo poriadok v cestnej premávke alebo bezpečnosť osôb a majetku. To platí primerane aj pri doprave osôb, najmä pre ich umiestenie a pre ich správanie sa za cesty.

§ 21.
Osvetlenie vozidiel.

(1) Za sníženej viditeľnosti musia byť každé vozidlo alebo súprava vozidiel v cestnej premávke riadne osvetlené. Ak nie je pre ne predpísané konštrukčné vystrojenie väčším počtom svietidiel, musia byť osvetlené aspoň jedným bielym alebo slabo žltým svetlom, umiesteným po ľavej strane vozidla. Motorové vozidlá musia svojím svetlom za cesty osvetľovať účinne vozovku.

(2) O osvetlení koľajových vozidiel platia osobitné predpisy.

(3) Vodič je povinný dbať na to, aby neohrozil bezpečnosť premávky používaním oslňujúcich svetiel.

§ 22.
Kolóny vozidiel.

Prúd vozidiel patriacich k sebe (kolóna) musí byť tak usporiadaný, aby neohrožoval bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky, najmä musí byť rozčlenený do menších skupín dostatočne od seba vzdialených.

Diel 3.
Ustanovenia o ceste na kole a na koni.

§ 23.
Všeobecné ustanovenie.

Pokiaľ z jednotlivých ustanovení tohto dielu nevyplýva inak, platia pre cestu na kole a na koni primerane aj ustanovenia pre cestu vozidlami uvedené v diele 2.

§ 24.
Cesta na kole.

(1) Cyklisti sú povinní ísť tesne pri pravom okraji vozovky. Za cesty mimo uzavretých osád smú užívať aj pravú krajnicu, ak tým neprekážajú chodcom. Tieto ustanovenia platia i vtedy, ak je cestovné kolo vedené.

(2) Ak je pre cyklistov určený osobitný chodník, smú používať pre cestu na kole len tento chodník.

§ 25.
Osvetlenie cestovných kôl.

Za sníženej viditeľnosti musia mať cestovné kolá vpredu svietidlo s bielym alebo slabo žltým neoslňujúcim svetlom, ktoré účinne osvetľuje vozovku.

§ 26.
Jazda na koni.

(1) Pre jazdu na koni treba užívať osobitné cesty na to určené, a ak ich niet, vozovku.

(2) Jazdiť vedľa seba smú najviac dvaja jazdci. Za sníženej viditeľnosti musia však jazdiť za sebou, ak nie sú osvetlení ako uzavreté útvary alebo ak nie sú dostatočne osvetlení inými svetelnými zdrojmi.

Diel 4.
Ustanovenia pre chodcov.

§ 27.
Povinnosti chodcov.

(1) Na verejnej ceste sú chodci povinní chodiť po chodníkoch alebo krajniciach. Vozovku smú prechádzať len s náležitou opatrnosťou, kolmo na smer cestnej premávky, a nesmú sa na nej zbytočne zdržiavať.

(2) Na vyznačených priechodoch cez vozovku sú chodci povinní ísť v pravej polovici priechodu v smere chôdze. Vpravo musia chodiť aj inak všade, kde to vyžaduje plynulosť premávky.

§ 28.
Pochodujúce útvary a sprievody.

(1) Pochodujúce útvary alebo sprievody sa musia uberať po pravej strane vozovky a urobiť miesto predbiehajúcim a protiidúcim vozidlám. Dlhšie pochodujúce útvary (sprievody) musia byť usporiadané tak, aby neohrožovaly bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky, najmä musia byť rozčlenené do menších skupín dostatočne od seba vzdialených.

(2) Pochodujúca školská mládež má užívať chodníky, vozovku však len vtedy, ak nemôže ísť po chodníku; ak použije vozovku, platí pre ňu ustanovenie ods. 1.

HLAVA II.
Dirigovanie cestnej premávky dopravnými značkami a dopravnými orgánmi.

§ 29.
Dopravné značky a zariadenia.

(1) Dirigovaniu a zabezpečeniu premávky na verejných cestách slúžia aj dopravné značky a zariadenia; na pokyny nimi vyjadrené musí každý dbať. Predpisy o dopravných značkách a zariadeniach budú vydané vyhláškou podľa § 35.

(2) Iné než vo vyhláške uvedené dopravné značky sa nesmú v cestnej premávke užívať. Akékoľvek zariadenia, ktoré môžu viesť k zámene s dopravnými značkami alebo ktoré môžu spôsobiť, že dopravná značka nebude dobre viditeľná, nesmú sa na verejných cestách alebo v ich priamom okolí umiesťovať.

Miestna úprava cestnej premávky.

§ 30.

(1) Ak to vyžaduje podľa miestnych pomerov bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky, možno cestnú premávku upraviť, poprípade obmedziť alebo i zastaviť miestnou úpravou.

(2) Dočasne možno také opatrenia urobiť v miere nevyhnutne potrebnej aj

a) na zabezpečenie bezpečnostných opatrení,

b) pri vykonávaní prác na verejnej ceste,

c) ak to vyžaduje nevyhnutne stav verejnej cesty,

d) pri osobitnom užívaní verejnej cesty.

§ 31.

Miestna úprava cestnej premávky sa uvádza na verejnú známosť dopravnou značkou alebo dopravným zariadením. V Prahe možno tak urobiť v prípadoch uvedených v § 30 ods. 1, kde by uvedenie na známosť dopravnou značkou (dopravným zariadením) nebolo s hľadiska bezpečnosti alebo plynulosti cestnej premávky vhodné, vyhláškou Ústredného národného výboru v Úradnom liste.

§ 32.
Pokyny dopravných orgánov.

(1) Pokyny orgánov, ktoré bezprostredne dirigujú premávku na verejných cestách alebo na ňu dozerajú (dopravné orgány), majú prednosť pred pravidlami cestnej premávky i pred pokynmi vyjadrenými dopravnými značkami alebo zariadeniami, najmä i pred svetelnými znameniami.

(2) Predpisy o znameniach dopravných orgánov a o svetelných znameniach určených na dirigovanie cestnej premávky budú vydané vyhláškou podľa § 35.

HLAVA III.
Spoločné ustanovenia.

Výnimky a úľavy.

§ 33.

(1) Ustanovenia o užívaní verejnej cesty sa nevzťahujú na ozbrojené sbory, na požiarnu a civilnú ochranu a na záchrannú službu, pokiaľ to plnenie ich osobitných úloh nevyhnutne vyžaduje.

(2) Ak to pripúšťa bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, môže Ministerstvo národnej bezpečnosti po dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi určiť ďalšie výnimky všeobecnej povahy vyhláškou v úradnom liste.

(3) Spôsobom určeným v odseku 2 budú najmä určené výnimky potrebné pre premávku osobitných vozidiel (osobitných vozidiel ozbrojených sborov, vozidiel pracovných a pod.).

§ 34.

(1) V jednotlivých prípadoch, pre jednotlivé skupiny prípadov a pre určité verejné cesty môže povoliť výnimky národný výbor. Ak je potrebné, aby také povolenie výnimky bolo uvedené na všeobecnú známosť, stane sa tak spôsobom v mieste obvyklým.

(2) Výnimku, ktorá je v cestnej premávke okamžite potrebná, môže povoliť aj dopravný orgán na mieste samom.

Vykonávacie predpisy.

§ 35.

Predpisy potrebné na vykonanie tejto časti vydá Ministerstvo národnej bezpečnosti po dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi vyhláškou v úradnom liste; tak budú určené najmä povinnosti vodičov vozidiel a iných užívateľov verejnej cesty. Rovnakým spôsobom môžu byť upravené veci, ktorých sa týkajú ustanovenia tejto časti, aj v prípadoch, kde to budú vyžadovať medzinárodné predpisy.

§ 36.

Predpisy o doprave osôb na nákladných automobiloch a na prívesných vozoch vydá vyhláškou v úradnom liste Ministerstvo dopravy po dohode s Ministerstvom národnej bezpečnosti.

§ 37.
Pôsobnosť.

(1) Vo veciach upravených podľa tejto časti sú - pokiaľ sa inak neustanovuje - kompetentné v prvej stolici okresné národné výbory. Miesto nich sú kompetentné v prvej stolici

a) krajské národné výbory, ak ide o vec týkajúcu sa diaľkovej premávky na cestách I. triedy,

b) miestne národné výbory, ak ide o vec týkajúcu sa premávky na iných cestách než I. až III. triedy.

(2) Tam, kde v týchto veciach robí nejaké opatrenie ministerstvo, je na to kompetentné Ministerstvo národnej bezpečnosti.

(3) Ministerstvo dopravy je kompetentné vo veciach týkajúcich sa:

a) dopravy osôb na nákladných automobiloch a na prívesných vozoch,

b) dopravy zvlášte ťažkých alebo rozmerných predmetov.

(4) Ministerstvo stavebného priemyslu je kompetentné vo veciach týkajúcich sa

a) ochrany verejných ciest,

b) dopravných značiek s technickej stránky a vzhľadom na usporiadanie cestnej siete.

(5) Ministerstvá, krajské i okresné národné výbory môžu výkonom svojej pôsobnosti v jednotlivých prípadoch, pre jednotlivé skupiny prípadov a pre určité verejné cesty poveriť podriadené orgány.

(6) Ak je nebezpečenstvo v omeškaní, môžu urobiť potrebné opatrenia predbežne miestne národné výbory alebo dopravné orgány.

§ 38.
Dopravné orgány.

(1) Dopravnými orgánmi sú orgány národnej bezpečnosti a iné orgány, pokiaľ budú Ministerstvom národnej bezpečnosti po dohode s kompetentným ústredným úradom poverené dozorom na premávku na verejných cestách alebo jej dirigovaním.

(2) Dopravnými orgánmi na vojenských cestách a na cestách, ktoré boly na prechodný čas vyhradené pre vojenskú dopravu, sú orgány vojenskej správy.

DRUHÁ ČASŤ.
Vozidlá a vedenie motorových vozidiel.

HLAVA I.
Vozidlá.

§ 39.
Konštrukcia a vystrojenie vozidiel.

Na verejných cestách sa smú užívať len vozidlá, ktoré sú konštruované a vystrojené tak, aby nemohly ohrožovať bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky, bezpečnosť osôb alebo majetku, ani poriadok na verejných cestách; vozidlá, ktoré sa užívajú na verejných cestách, musia preto zodpovedať ustanoveniam tohto nariadenia a podmienkam určeným pre ich stavbu a premávku.

§ 40.
Spôsobilosť vozidiel na premávku.

(1) Na verejných cestách sa smú užívať len motorové vozidlá,

a) ktorých technická spôsobilosť na premávku bola schválená (§ 43) alebo ktoré sa shodujú so schváleným typom (§ 41) a

b) pre ktoré bola pridelená poznávacia značka (§ 48).

(2) Pri schvaľovaní technickej spôsobilosti motorových vozidiel alebo ich typov sa musí dbať na to, aby vozidlá boly konštruované a vystrojené tak, aby ich premávka bola bezpečná a hospodárna, a aby zodpovedaly technickým podmienkam určeným pre ich stavbu a premávku.

§ 41.
Schvaľovanie technickej spôsobilosti typov vozidiel.

(1) O technickej spôsobilosti typu motorového vozidla na premávku rozhoduje Ministerstvo dopravy.

(2) Schválenie typu platí pre všetky vyrobené alebo dovezené vozidlá, ktoré tomuto typu zodpovedajú.

(3) Ministerstvo ťažkého priemyslu môže po dohode s Ministerstvom dopravy v priebehu výroby nariadiť odstránenie konštrukčných závad, ktoré vyjdú najavo po schválení technickej spôsobilosti typu motorového vozidla, a určiť na to primeranú lehotu.

§ 42.
Osvedčenie o schválení spôsobilosti vozidla na premávku (typové osvedčenie).

Vyrábateľ, poprípade dovozca, vydá pre každé motorové vozidlo vyrobené alebo dovezené podľa schváleného typu osvedčenie o schválení technickej spôsobilosti motorového vozidla na premávku (ďalej len „typové osvedčenie“) a potvrdí v ňom, že sa vozidlo shoduje so schváleným typom.

§ 43.
Schvaľovanie technickej spôsobilosti jednotlivých vozidiel.

(1) O technickej spôsobilosti motorových vozidiel, ktoré sa neshodujú s nijakým typom schváleným Ministerstvom dopravy (§ 41), rozhoduje krajský národný výbor, ktorý v typovom osvedčení potvrdí technickú spôsobilosť vozidla.

(2) Pri každej zmene podstatnej časti mechanizmu alebo konštrukcie vozidla, ako i pri zmene jeho rozmerov alebo vlastnej váhy môže sa vozidlo dať do premávky, až keď bola krajským národným výborom znova schválená jeho technická spôsobilosť.

§ 44.
Schvaľovanie technickej spôsobilosti časti vozidla.

Ak tvoria časti motorového vozidla technický celok, môže sa ich technická spôsobilosť schváliť aj jednotlivo.

§ 45.
Schvaľovanie technickej spôsobilosti vozidiel určených na dopravu osôb v dopravnom podnikaní.

Motorové vozidlá určené na dopravu osôb v dopravnom podnikaní musia vyhovovať osobitným podmienkam určeným pre ich stavbu a premávku.

§ 46.
Náhodné technické prehliadky vozidiel.

(1) Ak vznikne dôvodná pochybnosť o technickej spôsobilosti motorového vozidla na premávku, dá okresný národný výbor, v obvode ktorého vozidlo práve je, vykonať na trovy držiteľa technickú prehliadku vozidla.

(2) Ak sa zistí pri technickej prehliadke, že motorové vozidlo nevyhovuje podmienkam, za ktorých bola schválená jeho technická spôsobilosť na premávku, určí okresný národný výbor primeranú lehotu na odstránenie závad a urobí opatrenie, aby sa vozidlo nemohlo používať na premávku, dokiaľ závada trvá.

§ 47.
Pravidelné technické prehliadky vozidiel.

(1) Motorové vozidlá sú podrobené pravidelným technickým prehliadkam, ktoré sa vykonávajú na trovy ich držiteľa. Účelom týchto prehliadok je zistiť, či motorové vozidlá vyhovujú určeným podmienkam a či sú riadne udržované.

(2) Technické prehliadky podľa odseku 1 vykonáva krajský národný výbor alebo orgán ním splnomocnený.

(3) Vykonávaním technických prehliadok motorových vozidiel, ktoré nie sú určené na dopravu osôb v dopravnom podnikaní, môže Ministerstvo dopravy poveriť jednotnú celoštátnu organizáciu československých motoristov (ďalej len „organizácia motoristov“) alebo v prípade potreby inú socialistickú právnickú osobu. Vykonávanie týchto technických prehliadok podlieha dozoru krajských národných výborov.

§ 48.
Poznávacie značky.

(1) Ak bola schválená technická spôsobilosť motorového vozidla na premávku, musí držiteľ vozidla žiadať o pridelenie poznávacej značky. Značku pridelí okresný národný výbor, v obvode ktorého má mať vozidlo svoje pravidelné stanovište (domovské stanovište).

(2) Okresný národný výbor môže pridelené poznávacie značky meniť.

§ 49.
Premávkový preukaz.

Ako doklad o spôsobilosti motorového vozidla na premávku vydá okresný národný výbor žiadateľovi premávkový preukaz. Premávkový preukaz musí mať vodič pri premávke motorového vozidla na verejnej ceste vždy u seba, pokiaľ vykonávacie predpisy nepovoľujú výnimku.

§ 50.
Prevozy a skúšobné cesty vozidiel.

Cesty motorových vozidiel, ktorých technická spôsobilosť na premávku nebola ešte schválená, ako i cesty vozidiel, ktoré sú skúšané opravárenskými podnikmi, môžu sa konať len vtedy, ak bola pre tieto vozidlá pridelená osobitná poznávacia značka a osobitný premávkový preukaz.

§ 51.
Vylúčenie vozidiel z premávky.

(1) Okresný národný výbor vylúči motorové vozidlo z premávky,

a) ak nebola do určenej lehoty odstránená závada zistená pri technickej prehliadke vozidla,

b) ak nepožiada držiteľ o schválenie technickej spôsobilosti vozidla po zmene jeho podstatných častí alebo ak odmietne podrobiť ich technickej prehliadke, alebo

c) ak nezodpovedá vozidlo podmienkam, uloženým z hospodárskych dôvodov alebo podmienkam hospodárnej premávky (§ 20 ods. 5 zákona).

(2) Držiteľ, ktorý svoje vozidlo vyradil z premávky alebo vozidlo ktorého z premávky vylúčil okresný národný výbor, je povinný vrátiť premávkový preukaz okresnému národnému výboru, ktorý ho vydal, a predložiť typové osvedčenie.

§ 52.
Pôsobnosť iných orgánov.

(1) Schvaľovať technickú spôsobilosť a vykonávať technické prehliadky motorových vozidiel ozbrojených sborov náleží orgánom, ktoré na to budú splnomocnené kompetentným ministerstvom; to isté platí pre prideľovanie poznávacích značiek.

(2) Schvaľovať technickú spôsobilosť a vykonávať technické prehliadky motorových vozidiel, ako aj prideľovať poznávacie značky prislúcha, pokiaľ ide o motorové vozidlá

a) Československej štátnej automobilovej dopravy, národného podniku, orgánom, ktoré na to budú splnomocnené Ministerstvom dopravy,

b) Československej štátnej pošty, národného podniku, orgánom, ktoré na to budú splnomocnené Ministerstvom pôšt po dohode s Ministerstvom dopravy.

§ 53.
Prívesné vozy.

Ustanovenia §§ 40 až 52 o motorových vozidlách platia aj pre prívesné vozy s tou odchýlkou, že pre prívesný voz sa prideľuje popisná značka (§ 48), poprípade osobitná popisná značka (§ 50).

HLAVA II.
Vedenie motorových vozidiel.

Diel 1.
Oprávnenie na vedenie motorových vozidiel.

§ 54.
Vodičské povolenie.

(1) Motorové vozidlo je oprávnený viesť na verejných cestách len ten, kto dostal vodičské povolenie. Bez vodičského povolenia smie viesť motorové vozidlo len ten, kto sa podrobuje výcviku alebo skúške vo vedení motorových vozidiel pod dohľadom oprávneného učiteľa (§ 67).

(2) Vodičské povolenie môže sa udeliť iba tomu, kto

a) je telesne a duševne schopný,

b) je spoľahlivý, pokiaľ ide o vedenie motorových vozidiel,

c) podrobil sa odbornému výcviku,

d) preukáže odbornú spôsobilosť skúškou.

(3) Vykonávacími predpismi sa môže ustanoviť, že sa na vedenie niektorých druhov motorových vozidiel vodičské povolenie nevyžaduje.

§ 55.
Skupiny vodičských povolení.

Vodičské povolenia sa udeľujú pre skupiny motorových vozidiel, pri ktorých obťažnosť vedenia je približne rovnaká.

§ 56.
Najnižší vek vodičov motorových vozidiel.

(1) Vodičské povolenie možno udeliť len žiadateľovi, ktorý prekročil 18. rok; dovŕšenie aspoň 16. roku stačí, ak ide o vodičské povolenie pre motorové vozidlo, vedenie ktorého nie je obťažné. Pre vedenie motorových vozíkov pre invalidov možno vodičské povolenie udeliť, ak žiadateľ dovŕšil aspoň 15. rok.

(2) Pre vedenie autobusov platia ustanovenia § 61.

(3) Vykonávacími predpismi sa môže ustanoviť, že krajské národné výbory môžu udeľovať vodičské povolenia určitého druhu žiadateľom, ktorí dovŕšili aspoň 17. rok, ak preukážu lekárskou prehliadkou telesnú a duševnú schopnosť, ak niet pochybností o ich spoľahlivosti, pokiaľ ide o vedenie motorových vozidiel, a ak je daný všeobecný záujem.

§ 57.
Obmedzené vodičské povolenie.

Ak vyplýva z posudku úradného lekára, že žiadateľ je na vedenie motorových vozidiel schopný len čiastočne, obmedzí okresný národný výbor vodičské povolenie - pokiaľ jeho udelenie nie je vôbec vylúčené - tak, aby zodpovedalo schopnostiam žiadateľa. Môže tiež nariadiť opätovné preskúmanie schopností žiadateľa.

§ 58.
Odborná spôsobilosť.

(1) Odborná spôsobilosť žiadateľova sa preukazuje skúškou.

(2) Skúšku určí a vedie krajský národný výbor. Podrobnosti, najmä obsah a spôsob vykonávania skúšky, určuje skúšobný poriadok; skúšať znalosť pravidiel cestnej premávky môže orgán národnej bezpečnosti.

(3) Ministerstvo dopravy môže po dohode s Ministerstvom národnej bezpečnosti poveriť vykonávaním skúšok okresné národné výbory alebo učilištia oprávnené na výcvik.

§ 59.
Vodičský preukaz.

(1) Vodičské povolenie sa preukazuje vodičským preukazom, úpravu ktorého ustanovia vykonávacie predpisy.

(2) S vodičským preukazom môže byť spojená osobitná vložka s útržkami, ktoré okresný národný výbor alebo orgán národnej bezpečnosti postupne oddelí, ak držiteľ vodičského preukazu spácha vážny priestupok v cestnej premávke. Vykonávacími predpismi sa ustanoví, odkedy sa táto vložka zavedie, ktoré priestupky sa považujú za vážne, v ktorých prípadoch treba odobratý útržok vrátiť a za akých podmienok možno vydať novú vložku s útržkami.

§ 60.
Povinnosti držiteľa vodičského preukazu.

(1) Držiteľ vodičského preukazu musí mať vodičský preukaz pri vedení motorového vozidla stále u seba.

(2) Držiteľ vodičského preukazu je povinný ohlásiť okresnému národnému výboru zmenu údajov zapísaných vo vodičskom preukaze.

§ 61.
Osobitné podmienky pre vedenie motorových vozidiel.

(1) Viesť osobné automobily užívané v cestnom dopravnom podnikaní alebo autobusy môže len ten, kto prekročil 21. rok, preukázal trojročnú prax vo vedení motorových vozidiel určených vykonávacími predpismi a vyhovuje prísnejším podmienkam, pokiaľ ide o telesnú a duševnú schopnosť.

(2) Žiadateľom o vodičské povolenie môže sa uložiť, aby sa podrobili psychotechnickému vyšetreniu. Vodičom motorových vozidiel, vedenie ktorých je obťažné, môže sa uložiť, aby sa podrobili osobitnému zdokonaľovaciemu výcviku; pritom môže byť skrátená doba praxe podľa ustanovenia odseku 1.

(3) Osoby, ktorým bolo udelené vodičské povolenie podľa ustanovenia odseku 1, sú povinné podrobovať sa pravidelným lekárskym prehliadkam.

§ 62.
Preskúšanie spôsobilosti vodičov. Obnovenie vodičských povolení.

(1) Ak má okresný národný výbor vážny dôvod pre domnienku, že vodič je nespôsobilý alebo len čiastočne spôsobilý na vedenie motorových vozidiel, dá preskúmať jeho telesnú alebo duševnú schopnosť lekárom alebo dá preskúšať jeho odbornú spôsobilosť.

(2) Podľa výsledku preskúšania môže okresný národný výbor vodičské povolenie odňať alebo ho obmedziť podľa ustanovenia § 57; môže aj uložiť nový výcvik.

(3) Vykonávacími predpismi môže byť určená doba platnosti vodičských povolení a určené podmienky pre ich obnovenie.

§ 63.
Výchova vodičov motorových vozidiel.

(1) Štát sa stará o stálu výchovu vodičov motorových vozidiel, najmä o zvyšovanie ich ideovej úrovne a charakterových vlastností potrebných na bezpečnú, plynulú a hospodárnu cestnú premávku.

(2) Výchovu vodičov motorových vozidiel vykonáva organizácia motoristov alebo iné socialistické právnické osoby poverené Ministerstvom dopravy po dohode s Ministerstvom národnej bezpečnosti, a to podľa smerníc vydaných Ministerstvom dopravy po dohode s kompetentnými ústrednými úradmi.

§ 64.
Vodičské povolenie pre vedenie vozidiel ozbrojených sborov.

Pre vedenie vozidiel ozbrojených sborov udeľujú, poprípade odnímajú, osobitné vodičské povolenia orgány vojenskej správy (Sboru národnej bezpečnosti, Sboru väzenskej stráže), ktoré určí kompetentný ústredný úrad; pre vydávanie a odnímanie osobitných vodičských povolení platia smernice týchto ústredných úradov, vydané so zreteľom na zásady tohto nariadenia.

Diel 2.
Výcvik vodičov motorových vozidiel.

§ 65.
Účel výcviku.

(1) Účelom výcviku vo vedení motorových vozidiel je soznámiť žiadateľov o vodičské povolenie s predpismi o premávke na verejných cestách, s technikou motorového vozidla a s jeho udržovaním a vycvičiť ich vo vodičskej technike.

(2) Všetok výcvik sa vykonáva podľa jednotných zásad, ktoré ustanovuje učebná osnova; vydáva ju Ministerstvo dopravy po dohode s kompetentnými ústrednými úradmi.

§ 66.
Oprávnenie na výcvik.

(1) Organizácia motoristov je oprávnená na výcvik vo vedení motorových vozidiel všetkých druhov, a to v osobitných učilištiach. Ministerstvo dopravy môže po dohode s Ministerstvom národnej bezpečnosti poveriť aj iné socialistické právnické osoby, aby vykonávaly výcvik vo vedení motorových vozidiel, ak to vyžaduje záujem výcviku.

(2) Školy smeru automobilového, dopravného a strojníckeho sú oprávnené na výcvik svojich žiakov, a to v rozsahu, ktorý určí pre ne učebná osnova.

(3) Na výcvik vodičov pôdohospodárskych traktorov sú oprávnené:

a) pôdohospodárske školy pre svojich žiakov, pokiaľ výcvik obsahuje ich učebná osnova,

b) Ústredie pre mechanizáciu pôdohospodárstva, národný podnik, vo svojich výcvikových strediskách, a to jednak pre svojich zamestnancov, jednak aj pre osoby iné.

§ 67.
Učitelia.

Viesť motorové vozidlo môže vyučovať len ten, kto na to dostal povolenie od krajského národného výboru.

§ 68.

Výcvik vodičov ozbrojených sborov.

Kompetentné ústredné úrady určia osoby, ktoré sú oprávnené vykonávať skúšky učiteľov pre potreby ozbrojených sborov a udeľovať (odnímať) im povolenia vyučovať viesť motorové vozidlá.

HLAVA III.
Starostlivosť o rozvoj motorizmu.

§ 69.
Vykonávanie úloh starostlivosti o rozvoj motorizmu.

Vykonávanie niektorých úloh starostlivosti o rozvoj motorizmu, najmä organizovanie pomocných služieb motoristom, ako aj iných úloh, plynúcich z potreby zľudovenia motorizmu, z potreby hospodárnosti a bezpečnosti premávky alebo z potreby medzinárodnej premávky motorových vozidiel, môže Ministerstvo dopravy po dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi sveriť organizácii motoristov.

§ 70.
Úhrada nákladov.

Vykonávacími predpismi môže sa ustanoviť, že na úhradu nákladov spojených so starostlivosťou o rozvoj motorizmu vykonávanou podľa tohto nariadenia - pokiaľ nie sú kryté náhradami za príslušný výkon - prispievajú držitelia motorových vozidiel sumou neprevyšujúcou 5 % poistného v poistení proti následkom zákonnej zodpovednosti za premávku týchto vozidiel.

HLAVA IV.
Spoločné ustanovenia.

§ 71.
Vykonávacie predpisy.

Predpisy potrebné na vykonanie tejto časti vydá Ministerstvo dopravy po dohode s ministerstvami národnej bezpečnosti a národnej obrany a s ostatnými zúčastnenými ústrednými úradmi vyhláškou v úradnom liste. Týmto spôsobom budú stanovené najmä

a) technické podmienky pre stavbu, premávku a udržovanie motorových vozidiel a prívesných vozov,

b) výnimky zo schvaľovaní technickej spôsobilosti motorových vozidiel (prívesných vozov), ich častí alebo zmien,

c) skupiny motorových vozidiel, pre ktoré sa vydáva vodičské povolenie,

d) podmienky pre udelenie, rozšírenie, odňatie alebo obmedzenie vodičských povolení, ako i pre spoločnú platnosť týchto povolení,

e) podmienky pre povolenie na vyučovanie viesť motorové vozidlo, rozsah tohto oprávnenia a povinnosti učiteľov (§ 67),

f) povinnosti držiteľov a vodičov motorových vozidiel, najmä povinnosť hlásiť niektoré údaje a povinnosť viesť pri premávke niektorých motorových vozidiel záznam o ich výkonoch,

g) výklad pojmov, pričom sa môže ustanoviť, že niektoré druhy vozidiel sa nepokladajú za motorové vozidlá, i keď sú vystrojené pomocným motorom,

h) skúšobný poriadok podľa ustanovenia § 58 ods. 2,

ch) predpisy pre medzinárodnú premávku motorovými vozidlami, najmä i zo štátov alebo do štátov, ktoré nie sú smluvnou stranou príslušného medzinárodného dohovoru,

i) ustanovenia o tom, či a v akej výške a akým spôsobom prispievajú držitelia motorových vozidiel na úhradu nákladov starostlivosti o rozvoj motorizmu (§ 70), ako i o spôsobe a kontrole použitia týchto príspevkov,

j) výnimky z ustanovení tejto časti potrebné pre trolejbusy,

k) predpisy o dobe platnosti vodičských preukazov vydaných pred účinnosťou tohto nariadenia a o podmienkach pre ich výmenu,

l) predpisy o tom, v akej miere zostávajú v platnosti schválenia spôsobilosti motorových vozidiel (prívesných vozov) udelené pred účinnosťou tohto nariadenia; pritom možno aj ustanoviť, že i na tieto vozidlá sa vzťahujú niektoré ustanovenia tohto nariadenia alebo predpisov podľa neho vydaných.

§ 72.
Platnosť pre trolejbusy a pre osobitné motorové vozidlá.

(1) Ustanovenia tejto časti platné pre autobusy vzťahujú sa aj na trolejbusy, pokiaľ vykonávacie predpisy neustanovujú inak.

(2) Na osobitné motorové vozidlá (prívesné vozy) ozbrojených sborov, ktoré určia kompetentné ministerstvá, sa ustanovenia tejto časti nevzťahujú.

TRETIA ČASŤ.
Poistenie.

§ 73.
Rozsah poistenia.

(1) Osoba zodpovedná podľa predpisov o náhrade škody za premávku motorového vozidla (ďalej len „poistený“) je poistená v medziach ustanovení ďalej uvedených proti následkom zákonnej zodpovednosti za premávku tohto vozidla na území Československej republiky v Československej poisťovni, národnom podniku (ďalej len „poisťovňa“).

(2) Poistenie sa vzťahuje na motorové vozidlá užívané na premávku na verejných cestách alebo na takú premávku spôsobilé (§ 40) a na cudzozemské motorové vozidlá, ktoré sú v premávke na československom štátnom území. Premávkou motorového vozidla rozumie sa aj premávka jeho prívesných vozov.

Obsah poistenia.

§ 74.

(1) Poisťovňa je zaviazaná voči poistenému - v prípadoch § 76 voči poškodenému - nahradiť sumy, ktoré podľa predpisov o náhrade škody je poistený povinný poskytnúť náhradou za škody spôsobené premávkou motorového vozidla, ak vznikly

a) ublížením na zdraví tretím osobám alebo ich usmrtením,

b) zničením alebo poškodením vecí tretích osôb,

c) odcudzením alebo stratou vecí tretích osôb, ak boly premávkou motorového vozidla tieto osoby usmrtené, pozbavené vedomia alebo ak im bolo ublížené na zdraví.

(2) Poisťovňa tiež nahradí osobám, ktorým je pričítaná zodpovednosť za premávku motorového vozidla, súdne i mimosúdne trovy obrany proti nároku tretej osoby, ako i trovy obhajoby v trestnom konaní pre čin, ktorý je alebo by mohol byť príčinou takého nároku. Tieto trovy nahradzuje poisťovňa, len pokiaľ boly potrebné s hľadiska jej náhradovej povinnosti; trovy obhajoby v trestnom konaní v prvej stolici nahradzuje však poisťovňa vždy.

(3) Poistná náhrada za zničenie, poškodenie, odcudzenie alebo stratu vecí môže byť obmedzená [§ 81 ods. 1 písm. a)].

§ 75.

(1) Poisťovňa nie je však zaviazaná nahradiť nároky

a) z ublíženia na zdraví rodinným príslušníkom poisteného [§ 81 ods. 1 písm. b)] alebo z ich usmrtenia, pokiaľ boli dopravovaní motorovým vozidlom, za premávku ktorého poistený zodpovedá, alebo sa zúčastnili na jeho premávke,

b) zo zničenia alebo poškodenia motorového vozidla, za premávku ktorého poistený zodpovedá, ako aj zo zničenia, poškodenia, odcudzenia alebo straty vecí ním dopravovaných,

c) osôb majúcich bydlisko v cudzine, ak boly dopravované cudzozemským motorovým vozidlom, za premávku ktorého poistený zodpovedá, alebo sa zúčastnily na premávke takého vozidla,

d) zo zničenia alebo poškodenia cudzozemských motorových vozidiel iným cudzozemským motorovým vozidlom,

e) zo škôd spôsobených vojenskými motorovými vozidlami za vojny,

f) Ústrednej národnej poisťovne na náhradu dávok, ktoré priznala poškodenému, ak má poisťovňa podľa § 78 ods. 1 písm. a) právo postihu proti poistenému, proti ktorému je nárok Ústrednej národnej poisťovne uplatňovaný, alebo ak má poisťovňa právo postihu z ktoréhokoľvek dôvodu podľa § 78 ods. 1 písm. b) alebo c).

(2) Odchýlkou od ustanovenia odseku 1 písm. b) je poisťovňa zaviazaná nahradiť nároky dopravovaných osôb, ktoré nie sú rodinnými príslušníkmi poisteného, ak ich nároky vznikly zničením, poškodením, odcudzením alebo stratou ich odevu, ich batožín s osobnými cestovnými potrebami alebo predmetov, ktoré nosia pri sebe.

§ 76.
Priame nároky poškodeného.

(1) Ak nemohla byť zistená osoba zodpovedná za premávku motorového vozidla (§ 73) ani iná osoba za škodu zodpovedná, má poškodený nárok na náhradu škody priamo voči poisťovni v medziach povinnosti poisteného a v medziach náhradovej povinnosti poisťovne. Tento nárok

prislúcha až od určitej hranice a môže byť obmedzený [§ 81 ods. 1 písm. c)]; prislúcha poškodenému, len ak bola nehoda bez prieťahu hlásená bezpečnostným orgánom, ak je preukázané, že škoda bola spôsobená premávkou motorového vozidla, a ak bol uplatnený v poisťovni najneskoršie do šiestich mesiacov odo dňa nehody.

(2) Poisťovňa nenahradzuje v prípadoch odseku 1 Ústrednej národnej poisťovni dávky, ktoré táto poisťovňa priznala poškodenému.

§ 77.
Platenie náhrady.

(1) Poisťovňa je povinná vyplatiť poistnú náhradu za nárok tretej osoby do pätnástich dní potom, keď nárok tretej osoby bol zistený uznaním, pokonaním, súdnou pokonávkou alebo právoplatným rozsudkom; ak je v uznaní, pokonaní, v súdnej pokonávke alebo rozsudku určená pre plnenie poisteného lehota iná, platí táto lehota i pre plnenie poisťovne. Trovy, ktoré sa majú nahradzovať podľa § 74 ods. 2, je poisťovňa povinná zaplatiť do pätnástich dní potom, keď jej bola oznámená právoplatne určená, poprípade uznaná výška trov.

(2) Poisťovňa vypláca poistnú náhradu priamo poškodenému, keď prv o tom upovedomila poisteného; poistenému vyplatí až do výšky celkového plnenia, na ktoré je povinná, sumy, ktorými uspokojil oprávnené nároky poškodeného z nehody, ktorej sa týka poistná náhrada.

(3) Ak je poistná náhrada za zničenie, poškodenie, odcudzenie alebo stratu veci obmedzená [§ 81 ods. 1 písm. a)] a uplatňovaný nárok prevyšuje poistnú sumu, môže sa poisťovňa oslobodiť od záväzku nahradiť trovy ďalšieho konania vyhlásením, že vyplatí oprávnenému príslušnú poistnú sumu a trovy do toho času vzniknuté, pokiaľ je povinná ich nahradiť.

§ 78.
Právo postihu.

(1) Poisťovni prislúcha právo na náhradu súm, ktoré vyplatila z dôvodu škody spôsobenej premávkou motorového vozidla,

a) voči poistenému, ktorý spôsobil nehodu úmyselne alebo v opilosti, alebo viedol motorové vozidlo, nemajúc predpísané povolenie, alebo sveril vedenie motorového vozidla osobe, o ktorej vedel alebo musel vedieť, že je nespôsobilá na jeho vedenie;

b) voči osobe, ktorá sa spôsobom zakladajúcim trestný čin zmocnila motorového vozidla a spôsobila ním nehodu;

c) voči držiteľovi motorového vozidla, ktorý je povinný platiť poistné, ak bol v omeškaní s platením poistného [§ 81 ods. 1 písm. f)] a ak ide o motorové vozidlo uvádzané novo do premávky;

d) voči osobe, ktorá použila motorové vozidlo na pretekanie, ak sa stala nehoda, ktorá viedla k vzneseniu nárokov, pri pretekoch v rýchlosti, ktoré podliehajú úradnému povoleniu, alebo pri prípravných cestách k nim a ak nebolo poistné za toto nebezpečenstvo včas zaplatené;

e) voči držiteľovi cudzozemského motorového vozidla, ak sa pri vstupe na československé štátne územie vyhnul colnému konaniu a nesplnil povinnosť zaplatiť poistné.

(2) Ak poruší poistený vedome alebo z nedbanlivosti povinnosti určené vyhláškou Ministerstva financií [§ 81 ods. 1 písm. e)], má poisťovňa proti nemu právo na náhradu sumy, o ktorú sa tým jej náhradová povinnosť zvýšila.

§ 79.
Prechod nárokov na náhradu voči tretej osobe na poisťovňu.

(1) Nároky poisteného voči tretej osobe na náhradu škody spôsobenej premávkou motorového vozidla prechádzajú na poisťovňu, pokiaľ nahradila škodu.

(2) Ak nahradila poisťovňa len časť škody, má poistený prednosť pred poisťovňou pri uspokojení svojho nároku z majetku osoby zodpovednej za škodu.

(3) Na poisťovňu neprechádzajú nároky poisteného voči osobám, ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti alebo ktoré sú na neho odkázané svojou výživou, okrem prípadu, ak škodu spôsobily úmyselne alebo ak prislúcha poisťovni voči poistenému právo postihu podľa § 78. Na poisťovňu taktiež neprechádzajú nároky poisteného voči držiteľovi motorového vozidla a voči osobám, ktoré s držiteľom motorového vozidla žijú v spoločnej domácnosti alebo ktoré sú na neho odkázané svojou výživou, okrem prípadu, ak škodu spôsobili úmyselne alebo ak prislúcha poisťovni voči držiteľovi motorového vozidla právo postihu podľa § 78.

§ 80.
Následky neplatenia poistného.

(1) Poistné (poprípade zvýšené poistné), s platením ktorého je držiteľ motorového vozidla v omeškaní, možno vymáhať na jeho trovy správnou exekúciou. Správna exekúcia sa vykonáva na návrh poisťovne, ak držiteľ motorového vozidla poistné nezaplatil, hoci bol poisťovňou o zaplatenie písomne upomenutý, a do pätnástich dní proti upomienke nič nenamietal. Exekučným titulom je výkaz poisťovne o nedoplatkoch.

(2) Ak sa držiteľ motorového vozidla vyhol povinnosti platiť poistné, alebo ak nebola splnená povinnosť zaplatiť poistné z cudzozemského motorového vozidla, ktoré vstúpilo na československé štátne územie, bez podrobenia sa colnému konaniu, náleží poisťovni zvýšené poistné vo výške trojnásobku poistného príslušného za každý i začatý kalendárny mesiac, za ktorý nebolo poistné zaplatené.

(3) Ak ohlásil držiteľ motorového vozidla o vozidle alebo o spôsobe jeho použitia zo svojej viny nesprávne údaje, ktoré sú rozhodné pre výšku poistného, a ak zaplatil poistné nižšou sadzbou alebo len čiastočne, náleží poisťovni obdobne podľa odseku 2 trojnásobok sumy, o ktorú bola skrátená.

§ 81.
Vykonávacie predpisy.

(1) Predpisy potrebné na vykonanie tejto časti vydá Ministerstvo financií po dohode so zúčastnenými ministerstvami vyhláškou v úradnom liste. V nej ustanoví najmä aj:

a) akou sumou je obmedzená výška poistnej náhrady za zničenie, poškodenie, odcudzenie alebo stratu vecí,

b) ktoré osoby sa považujú za rodinných príslušníkov poisteného,

c) hranice, v ktorých budú nahradzované škody v prípadoch § 76 a v akej miere budú v takých prípadoch nahradzované škody na veciach,

d) v ktorých prípadoch, v akej výške a voči komu má poisťovňa právo na časť náhrady, ktorú vyplatila,

e) povinnosti poisteného, ak dôjde k nehode,

f) predpisy o platení poistného a kedy nastáva omeškanie v platení poistného.

(2) Ministerstvo financií ustanoví vyhláškou v úradnom liste, kedy a v akom rozsahu končí platnosť doterajších poistení a dokedy a akú časť poistného z týchto poistení poisťovňa vráti.

ŠTVRTÁ ČASŤ.
Účinnosť a vykonanie.

§ 82.
Účinnosť zákona.

(1) Zákon nadobúda účinnosť, pokiaľ sa tak nestalo už skôr, dňom 1. novembra 1951.

(2) Ustanovenia § 8 ods. 3 a § 14 zákona nadobúdajú účinnosť dňom 1. marca 1951 a ustanovenia jeho § 21 dňom 1. januára 1952.

(3) Povinnosť poisťovne odvádzať Fondom pre podporu pri úrazoch motorovými vozidlami príspevok podľa § 65 zákona č. 81/1935 Sb., o ceste motorovými vozidlami, a podľa § 3 nariadenia s mocou zákona č. 318/1939 Sl. z., ktorým sa zriaďuje „Fond pre podporu pri úrazoch motorovými vozidlami“ so sídlom v Bratislave a ktorým sa menia niektoré predpisy zákona o ceste motorovými vozidlami, zaniká dňom 1. marca 1951.

Účinnosť a vykonanie nariadenia.

§ 83.

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom 1. novembra 1951 s výnimkou

a) ustanovení §§ 35, 36, 65 až 71 a 81, ktoré nadobúdajú účinnosť dňom vyhlásenia, a

b) ustanovení §§ 46, 47 a 73 až 80, ktoré nadobúdajú účinnosť dňom 1. marca 1951.

§ 84.

Toto nariadenie vykonajú ministri národnej bezpečnosti, dopravy, vnútra, financií, stavebného priemyslu, ťažkého priemyslu, spravodlivosti a národnej obrany po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Fierlinger v. r.

arm. gen. Dr. Čepička v. r.

Nosek v. r.

Kopřiva v. r.

Kabeš v. r.

Dr. Rais v. r.

Kliment v. r.

Petr v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.